Riedsútstel

Ried	:	20 juni 2024
Agindapunt	:	9
Status	:	Meningvormend/Besluitvormend
Program	:	Programma 0 - Bestuur en ondersteuning
Eardere behandeling	:	Controlecommissie 13 juni 2024
Portefúljehâlder	:	Dhr. T.O. Brinkman en dhr. O.F. Brouwer
Amtner	:	Mevr. J. Zock
Taheakke	:	1. Koersvertalingsdocument 'De basis staat' 2. Toelichting en was-wordt
Saak- en stiknûmer	:	Z2024-00455/S2024-10476

Underwerp
Financiële vertaling inrichtingsplan Achtkarspelen

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. Kennis te nemen van het koersvertalingsdocument/inrichtingsplan 'De basis staat' met toelichting;
2. Akkoord te gaan met de structurele financiële effecten van de koersvertaling en de benodigde financiële middelen ad € 1.184.000 te verwerken ten laste van het begrotingssaldo;
3. De reeds voor 2025 beschikbaar gestelde incidentele middelen voor formatie ter hoogte van € 1.608.000 beschikbaar te houden voor incidentele formatie en kwetsbaarheden en hiervoor een bestemmingsreserve te vormen;
4. Het mandaat voor besteding en onttrekking uit de bestemmingsreserve bij het college te leggen.

Koarte gearfetting
De raad wordt gevraagd om in te stemmen met de financiële gevolgen van de koersvertaling/ inrichtingsplan 'De basis staat' van de gemeente Achtkarspelen.

Foech ried/kolleezje
De raad heeft met het vaststellen van de koersbepaling op 29 februari jl. de kaders gesteld voor de nieuwe organisatie van de gemeente Achtkarspelen. Het college heeft binnen deze kaders een inrichtingsplan uitgewerkt en vastgesteld en legt de financiële gevolgen hiervan voor aan de raad.

Ynlieding
Op 29 februari jl. heeft de gemeenteraad met het vaststellen van het koersbepalings-document 'Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen' de kaders gesteld voor de ambtelijke organisatie van de gemeente Achtkarspelen, die vanaf 1 januari 2025 weer zelfstandig alle taken zal uitvoeren. De raad heeft daarbij de voorkeur uitgesproken om een Uitvoeringsgemeente te zijn.
Het gekozen type gemeente – Uitvoeringsgemeente – en de missie, visie en kernwaarden zoals benoemd in de koersbepaling zijn het kader voor de inrichting van de ambtelijke organisatie, zoals beschreven in het koersvertalingsdocument/inrichtingsplan 'De basis staat'.

Bij het opstellen van de koersvertaling/het inrichtingsplan hebben veel medewerkers hun betrokkenheid getoond via medewerkersbijeenkomsten, werksessies en gesprekken en daarmee een belangrijke bijdrage geleverd, en ondertussen is het reguliere werk ook doorgegaan.

Via de missie en visie, kernwaarden en ontwerpcriteria zijn we gekomen tot een heldere organisatiestructuur. De nieuwe organisatie van Achtkarspelen is een platte organisatie met duidelijke aansturingslijnen. Dit is gebaseerd op een directiemodel waarbij twee divisies sturing geven aan drie hoofdprocessen. Divisie Bedrijfsvoering & Sturing houdt zich primair bezig met ondersteunende en sturende processen, terwijl Divisie Uitvoering & Beleid zich bezighoudt met uitvoerende processen. Nieuwe ontwikkelingen of politieke wensen landen eerst bij de divisie Bedrijfsvoering & Sturing waar, in afstemming met het directieteam, de gevolgen inzichtelijk worden gemaakt voor het bestuur. Op die manier kan het bestuur een afgewogen keuze maken en prioriteren. Niet alles kan, en zeker niet tegelijk.

Elke divisie wordt geleid door een divisiedirecteur. De twee divisiedirecteuren en de algemeen directeur/gemeentesecretaris vormen samen de directie. Elke divisie heeft een aantal teams. De divisie Bedrijfsvoering & Sturing heeft 4 teams en de divisie Uitvoering & Beleid heeft 8 teams. De teams worden aangestuurd door een teamleider, die samen met de divisiedirecteur vormgeeft aan de sturing en uitvoering van taken binnen de divisie. Teamleiders dienen tot zekere hoogte affiniteit te hebben met de inhoud van het team. Ter ondersteuning van de directie is er een kleine staf bestaande uit concern control, toezicht op he privacy beleid en informatiebeveiliging en de ondersteuning/advisering van het bestuur in de rol van bestuurssecretaris.

De Ondernemingsraad heeft aangegeven de keuze voor een hoofdstructuur die wordt ingedeeld langs de lijn van processen, logisch te vinden en hier geen bedenkingen tegen te hebben. Wel zijn er over de uitwerking en invulling op onderdelen vragen gesteld en opmerkingen geplaatst. Hierop heeft het college zowel een schriftelijke als mondelinge toelichting gegeven en een definitief besluit genomen

Uitgangspunt bij de inrichting van de nieuwe organisatie is een verdeling van 50/50 van de werkmaatschappij 8KTD. Bij sommige functies/teams leverde dit knelpunten op, waardoor functies (beperkt) zijn opgehoogd tot een realistische omvang. Met name speelt dit op onderdelen die van belang zijn om ‘de basis op orde’ te krijgen.
In totaal gaat het om een uitzetting van 13,84 FTE. De totale formatie van de gemeente Achtkarspelen is per 1 januari 2025 290,75 FTE.

Histoarje
7 februari 2023: het college informeert de raad over de gezamenlijke constatering van de colleges van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel dat de ambtelijke samenwerking via de Werkmaatschappelijk geen duurzaam toekomstperspectief heeft en vraagt de raad om politieke duidelijkheid over de toekomst van de bestuurlijke samenwerking.

22 juni 2023: de raad stemt in meerderheid voor het scenario “afscheiden, zelfstandig verder” en draagt het college op om met een plan van aanpak te komen.

16 november 2023: presentatie plan van aanpak Ontvlechting Werkmaatschappij 8KTD in de informatiecarrousel.

21 december 2023: onder leiding van Rijnconsult vindt een beeldvormende raadsbijeenkomst plaats over de vraag: Wat voor gemeente wil Achtkarspelen zijn?

9 januari 2024: onder leiding van Rijnconsult vinden Dialooggesprekken plaats tussen raadsleden over de vraag: Wat voor gemeente wil Achtkarspelen zijn?
16 januari 2024: Rijnconsult presenteert de zgn. Potloodschets. Hierin is de opgehaalde informatie vanuit de gemeenteraad, personeel en Mienskip samengebracht. De Potloodschets is een opmaat naar de Koersbepaling.

29 februari 2024: de raad stelt het koersbepalingsdocument: ‘Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen’ vast.

9 maart 2024: het college neemt een voorgenomen besluit over het koersvertalingsdocument/inrichtingplan: ‘De basis staat’.

10 april 2024: het college legt een adviesaanvraag over het voorgenomen besluit over de koersvertaling/inrichting voor aan de Ondernemingsraad op grond van art. 25 lid 1 sub e WOR.

27/28 mei 2024: de Ondernemingsraad brengt advies uit.

30 mei 2024: het college neemt een definitief besluit over de koersvertaling/inrichtingsplan en legt de financiële vertaling daarvan voor aan de gemeenteraad.

20 juni 2024: de raad besluit over de financiële gevolgen van de koersvertaling/inrichtingsplan.

Te berikken effekt
Met het vaststellen van de koersvertaling komen we in de volgende fase van het proces. De organisatievorm en de bijbehorende formatie en functies zijn definitief. De plaatsing van medewerkers kan van start gaan.
Randvoorwaarde hiervoor is uiteraard dat de gemeenteraad – vooruitlopend op de begroting 2025 - de hiervoor benodigde financiële middelen beschikbaar stelt.

Arguminten
1. *De basis staat*
   De koersvertaling heeft als titel ‘de basis staat’. Het document is de basis waarop de ambtelijke organisatie van Achtkarspelen verder gebouwd kan gaan worden.

2. *Koersvertaling geeft houvast*
   Naast de koersbepaling geeft ook de koersvertaling duidelijkheid over de organisatie. Bij de keuzes die bij het door ontwikkelen gemaakt worden kan hier steeds aan getoetst en op teruggevallen worden.

Alternativen
Het alternatief is om de benodigde financiële middelen (nog) niet beschikbaar te stellen. Dit leidt tot vertraging in het vervolg van het opbouwproces. Met name het plaatsingsproces van medewerkers komt in het gedrang. Ook halen we dan niet de deadlines/mijlpalen die met Tytsjerksteradiel zijn afgesproken in het kader van het ontvlechtingsproces.

Kanttekenings/risiko’s
1. *De koersvertaling heeft grote impact*
De nieuwe inrichting van de ambtelijke organisatie in twee divisies is anders dan de huidige opzet van de werkmaatschappij, waarbij sprake is van 3 clusters + de afdelingen Beheer van beide gemeenten. Ook de teams zijn op onderdelen anders samengesteld.
Voor veel medewerkers betekent dit, naast de gevolgen van de ontvlechting die op zichzelf al ingrijpend zijn, ook nog wennen en aanpassen aan een nieuwe organisatievorm.

2. *Kwetsbaarheid*
Eén van de argumenten om samen te gaan werken in de werkmaatschappij 8KTD was de ‘k’ van kwetsbaarheid. Veel functies binnen de ambtelijke organisatie vragen om specifieke kennis en soms is er slechts 1 medewerker die de specifieke taken uitoefent. Dat is in de werkmaatschappij al kwetsbaar, maar in de nieuwe ambtelijke organisatie waar alle functies 50/50 zijn verdeeld, doet dit probleem zich nog veel duidelijker voor. Door het centraal beleggen van bepaalde functies, incidenteel opplussen van formatie waar het echt niet anders

kan omdat dienstverlening of wettelijke taken in het geding komen of samenvoegen van functies wordt geprobeerd de kwetsbaarheid zo goed mogelijk te ondervangen. De Ondernemingsraad heeft zijn zorgen hierover geuit en het college herkent deze zorgen.

3.Begrotingssaldo is reeds negatief
Het begrotingssaldo is reeds negatief en met dit besluit zal de opgave om tot een sluitende begroting te komen nog groter worden.

Finânsjes
De koersvertaling levert een verwachte uitzetting op van 13,84 fte. Het financiële effect hiervan komt met name tot uiting in de salariskosten. Het begrotingseffect van deze formatieve uitzetting is geraamd op € 1.184.000 structureel.

Als gevolg van de plaatsing kan het voorkomen dat er nog enkele verschuiving tussen functies met effecten op teams ontstaan. Dit wordt gezien als administratieve wijzigingen die via begrotingswijzigingen worden verwerkt. Hierbij is het door de raad beschikbaar gestelde budget van € 1.184.000 taakstellend.

Hierbij is een aantal uitgangspunten gehanteerd:
- Er is sprake van een minimale variant qua formatie.
- Het personeelsbestand uit de werkmaatschappij wordt 50/50 verdeeld over de beide gemeenten, met correctie voor de 'tenzij'.
- De formatie ICT blijft vooralsnog achter in de werkmaatschappij. Het gaat om 5,68 fte
- Niet de gehele formatie wordt geraamd naar het maximum in de schaal.
- Een (klein) deel van de salarislasten kan naar verwachting gedekt worden uit het bedrag aan taakmutaties dat daarvoor in het gemeentefonds is opgenomen.

Hieronder zijn de gevolgen voor de begroting 2025 en verder weergegeven.

	Verloop begroting Opbouw Achtkarspelen			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Saldo begroting (nov 2023)	311.000	-3.238.000	-5.190.000	-5.190.000
Overige ontwikkelingen meicirculaire 2024	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overige ontwikkelingen bestaand beleid	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Prognose perspectief per april 2024	**311.000**	**-3.238.000**	**-5.190.000**	**-5.190.000**
Effect salarislasten n.a.v. koersvertaling	***-1.184.000***	***-1.184.000***	***-1.184.000***	***-1.184.000***
Begroting trede 10 ipv max	350.000	350.000	350.000	350.000
Raming dekking bestaande middelen taakmutaties	100.000	100.000	100.000	100.000
Meerkosten ICT (verkenning 5 april 2024)	-583.000	-583.000	-583.000	-583.000
Netto effect VJN *	**-335.000**	1.283.000	1.241.000	1.223.000
Voorlopig saldo	**-1.341.000**	-3.272.000	-5.266.000	-5.284.000

Netto effect Voorjaarsnota
In deze opzet is rekening gehouden met de effecten die zijn doorgerekend vanuit de Voorjaarsnota van het Rijk (april 2024). Het negatieve effect op het begrotingssaldo van 2025 wordt in hoofdzaak veroorzaakt door het uitstel van het uitkeren van de opschalingskorting naar 2026. Bij de meicirculaire 2024 komt hier meer duidelijkheid over.

Het college zal zich vol inzetten op het opstellen van scenario's om voor 2025 een sluitende begroting aan de raad te kunnen aanbieden. Deze zullen in aanloop naar behandeling van de begroting in november 2024 aan de raad worden voorgelegd.

Incidentele kosten
De raad heeft voor 2024 en 2025 budget voor incidentele formatie beschikbaar gesteld. Dit was vooruitlopend op de formatie van de nieuwe organisatie. In het nieuwe organisatieplan is deze incidentele formatie gewogen en waar mogelijk verwerkt in het nieuwe organisatieplan. Een voorbeeld hiervan de ICT-formatie die opgenomen is in het formatieplan.

Een deel van deze formatie is nog steeds incidenteel opgenomen in 2025 omdat de beoordeling pas plaats kan vinden als de nieuwe organisatie van start gaat, en er nog evaluaties gaan plaatsvinden over deze formatie. Daarnaast zijn er in het nieuwe organisatieplan keuzes gemaakt waarbij in de praktijk moet blijken of er kwetsbaarheden ontstaan. Om adequaat te kunnen handelen wanneer er incidenteel extra formatie of expertise nodig is, is het van belang de incidentele middelen voor 2025 beschikbaar te houden. Hiervoor zal een bestemmingsreserve worden gevormd. Bij de begrotingswijziging van oktober 2024 komen we terug op de exacte wijze van storting. De raad zal over de besteding van deze incidentele middelen periodiek geïnformeerd worden via de begrotingswijzigingen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
N.v.t.

Kommunikaasje
Er is een intern communicatieplan- en kalender voor de ontvlechting en opbouw, die wordt uitgevoerd.

Yntegraliteit
De koersvertaling heeft relatie met alle afdelingen en meerdere medewerkers zijn betrokken geweest bij het opstellen van het inrichtingsplan. Daarnaast is er continu afstemming met het programmateam ontvlechting.

Previnsje
N.v.t.

Gearwurking
Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel volgen ieder hun eigen opbouwtraject, maar met dezelfde planning en mijlpalen. Hierover vindt onderling afstemming plaats en er is sprake van een gezamenlijke communicatie-aanpak.

Ferfolchtrajekt
Na besluit door de raad zal gestart worden met plaatsingsproces van medewerkers, op basis van het sociaal plan.

Evaluaasje
N.v.t.

Buitenpost, 30 mei 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 30 mei 2024, punt nr.: 9;

Beslút:

1. Kennis te nemen van het koersvertalingsdocument/inrichtingsplan 'De basis staat' met toelichting;
2. Akkoord te gaan met de structurele financiële effecten van de koersvertaling en de benodigde financiële middelen ad € 1.184.000 te verwerken ten laste van het begrotingssaldo;
3. De reeds voor 2025 beschikbaar gestelde incidentele middelen voor formatie ter hoogte van € 1.608.000 beschikbaar te houden voor incidentele formatie en kwetsbaarheden en hiervoor een bestemmingsreserve te vormen;
4. Het mandaat voor besteding en onttrekking uit de bestemmingsreserve bij het college te leggen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 20 juni 2024.

De griffier, De voorzitter,

Dhr. mr. G.J. Andringa Dhr. mr. O.F. Brouwer